

D E C I Z I E

13 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ

al Curții de Apel Chișinău

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Iulia Cimpoi
Judecătorii	Ion Secieru și Aliona Danilov
Grefier	Daniel Bulgaru

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Eugilion Com”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Red Capital” către Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Eugilion Com” cu privire la încasarea sumelor, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 14 iunie 2018, prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a ț ă :

La 01 august 2017, SRL „Red Capital” s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată către SRL „Trans Eugilion Com” cu privire la încasarea sumelor.

În motivarea acțiunii înaintate reclamantul a indicat că la 27 iulie 2015 a încheiat cu pârâtul contractul-comandă nr. 27/7 privind transportul rutier de mărfuri, prin care pârâtul s-a obligat să efectueze transportul de mărfuri comandate de reclamant, iar acesta s-a obligat să achite în termenul stabilit valoarea transportului realizat.

Susține reclamanta că și-a onorat deplin obligațiile ce rezidă din contractul indicat și a achitat valoarea transporturilor efectuate de pârât și penalități și dobânzile de întârziere aferente, însă pârâtul a admis la realizarea contractului nominalizat mai multe încălcări ce țin de termenul de prezentare a autocamionului pentru încărcare, situație ce impune acestuia obligația de plată a amenzilor stabilite de părți prin contractul încheiat, susținută de dispozițiile corespunzătoare ale legislației pertinente.

Invoca reclamantul că pârâtul a recepționat somațiile sale din 14 septembrie 2015 și din 15 octombrie 2015 privind plata sumelor datorate în urma încălcărilor admise, însă nu a executat obligația de plată a acestora, situație ce impune, în opinia reclamantului, și obligația pârâtului de a achita dobânzile de întârziere aferente.

Solicita reclamantul încasarea din contul pârâtului datoria în sumă de 6524,85 lei, dobânda de întârziere aferentă în mărime de 2133 lei și taxa de stat achitată în sumă de 260 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 14 iunie 2018 cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Red Capital” a fost admisă integral și s-a dispus încasarea din contul SRL „Trans Eugilion Com” în beneficiul reclamantului a datoriei în sumă de 6524,85 lei, a dobânzii de întârziere aferentă în mărime de 2133 lei, calculată pentru perioada 27 septembrie 2015 – 27 iulie 2017, și a taxei de stat achitată în sumă de 260 lei.

La 16 iulie 2018 și la 02 octombrie 2018, în termenul prevăzut de Lege, SRL „Trans Eugilion Com” a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea înaintată.

În motivarea apelului declarat, apelantul a indicat că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că intimatul îi este dator cu mijloace bănești pentru serviciile prestate, astfel încât consideră că în temeiul art. 593 alin. (3) Cod civil, intimatul nu este îndreptățit de a pretinde încasarea sumelor, inclusiv a dobânzilor de întârziere.

Invocă apelantul că instanța de fond nu a ținut cont nici de expirarea termenului de prescripție instituit de art. 1021 alin. (1) Cod civil, în baza căruia prescripția a expirat la 27 octombrie 2016.

Susține apelantul că nu a fost somat de către intimat despre existența unor pretinse datorii, deși această obligație este impusă de Lege.

Reprezentantul apelantului SRL „Trans Eugilion Com”, avocatul stagiar Coman Sergiu, în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Reprezentantul intimatului SRL „Red Capital”, avocatul Dăscălescu Doru Ștefan, în ședința instanței de apel nu a

Reprezentantului intimatului SRL „Red Capital”, avocatul Patrașcu Radu-Șteran, în ședința instanței de apel nu a susținut apelul declarat și a solicitat respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii contestate, pe care o consideră legală și fondată.

Audiind reprezentanții părților, studiind materialele dosarului, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul declarat ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea hotărârii primei instanțe, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art.373 alin. alin. (1), (2), (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin. alin. (1), (2), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

În ședința de judecată s-a stabilit că la 27 iulie 2015 apelantul SRL „Trans Eugilion Com”, în calitate de transportator, și intimatul SRL „Red Capital”, în calitate de beneficiar, au încheiat contractul-comandă privind transportul rutier de mărfuri nr. 27/7, în baza căruia apelantul s-a obligat să efectueze la comanda intimatului transportul de mărfuri pe ruta și în termenii stabiliți de părți, iar intimatul s-a obligat să achite valoarea serviciilor prestate.

Potrivit pct. pct. 5.3 și 5.6 ale contractului nominalizat, părțile au instituit plata unor amenzi de câte 50 euro/zi de întârziere în prezentarea autovehiculului spre încărcare și, respectiv, pentru încălcarea termenului de transportare.

La 15 septembrie 2015 intimatul a remis în adresa apelantului o reclamație, prin care a solicitat achitarea amenzii în sumă de 300 euro, reclamația dată fiind recepționată de apelant la 17 septembrie 2015 (f.d. 9, 11).

La 15 octombrie 2015 reclamantul a remis în adresa intimatului o nouă reclamație, prin care a solicitat repetat achitarea sumei nominalizate, aceasta fiind recepționată de apelant la 20 octombrie 2015 (f.d. 12-13).

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel reține că în temeiul art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

În conformitate cu art. 268 lit. d) Cod civil, se prescriu în termen de 6 luni acțiunile privind litigiile ce izvorăsc din contractul de transport.

Potrivit dispozițiilor art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

În corespundere cu art. 272 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Dispozițiile art. 575 alin. (1) Cod civil prevăd că în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricînd executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricînd. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Conform prevederilor art. 980 alin. (1) Cod civil, prin contractul de transport, o parte (căraș, transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau client) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte încărcătura la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Articolul 1020 alin. alin. (1) și (5) Cod civil statuează că în cazul nerespectării obligațiilor contractuale, părțile sînt obligate să înainteze în prealabil o reclamație.

Pentru încălcarea termenului de livrare se pot cere despăgubiri doar dacă, în termen de 21 de zile din momentul în care încărcătura a fost pusă la dispoziția destinatarului, este înaintată o obiecție scrisă către căraș.

În baza art. 1021 alin. (1) și (2) Cod civil, termenul de prescripție în raporturile de transport este de un an. În cazul intenției sau al culpei grave, termenul de prescripție este de 3 ani.

Curgerea termenului de prescripție începe:

- a) în caz de pierdere parțială, de deteriorare a încărcăturii sau de încălcare a termenului de transportare – din ziua predării încărcăturii către destinatar;
- b) în cazul distrugerii sau pierderii totale - în a 30-a zi de la expirarea termenului de transportare, iar dacă acest termen nu este stabilit de părți sau de lege - în cea de-a 60-a zi din ziua preluării încărcăturii de către cărauș;
- c) în toate celelalte cazuri - în ziua expirării unui termen de 3 luni de la data încheierii contractului de transport.

Raportând dispozițiile normelor citate mai sus la circumstanțele cauzei, Colegiul conchide că obiectul prezentului litigiu rezidă din realizarea unui contract de transport de bunuri, constituind clauza penală invocată de beneficiar față de transportator.

Prin urmare, în speță sunt aplicabile dispozițiile art. 1021 Cod civil la determinarea termenului de prescripție, ce constituie un an de la expirarea a 3 luni de la data încheierii contractului de transport.

În consecință, instanța de apel conchide că deoarece normele indicate mai sus instituie expres data de la care începe a curge termenul de prescripție în cazul raporturilor ce rezidă dintr-un contract de transport, în cazul dat acesta a început a curge din 27 octombrie 2015, la expirarea a 3 luni de la data încheierii contractului de transport sus-indicat.

Astfel, instanța de apel constată că termenul de prescripție în speță a expirat la 27 octombrie 2016, astfel încât înaintarea de către intimat a acțiunii la 01 august 2017 este realizată cu depășirea termenului de prescripție.

Colegiul respinge argumentele intimatului referitoare la faptul că în raportul dedus judecării urmează a fi aplicată prescripția instituită de art. 267 alin. (1) Cod civil, deoarece acesta este inaplicabil speței în condițiile în care art. 1021 Cod civil instituie un termen special de prescripție, aplicabil exclusiv raporturilor de transport de bunuri, astfel încât această din urmă normă reprezintă o normă specială în raport cu norma generală expusă la art. 267 Cod civil, norma specială fiind aplicabilă prioritar în temeiul art. 6 alin. (3) al Legii privind actele legislative.

Din aceste motive instanța de apel ajunge la concluzia că pretențiile intimatului sunt înaintate tardiv, cu depășirea termenului special de prescripție, instituit de Lege, motiv pentru care instanța este obligată să-l aplice în temeiul art. 271 Cod civil în contextul în care expirarea prescripției a fost invocată de apelant.

În temeiul acestei norme, instanța de judecată nu este îndreptățită de a se expune asupra fondului cauze, deoarece norma dată impune prioritar instanței aplicarea prescripției.

Colegiul reține că intimatul nu a solicitat primei instanțe repunerea în termenul de prescripție, în ordinea și pentru motivele instituite de art. 279 Cod civil și art. 116 CPC și nu a prezentat probe ce ar dovedi că în perioada de pînă la depunerea acțiunii în instanță, inclusiv în cea în care termenul de prescripție expirase deja, a fost în imposibilitate obiectivă de a înainta acțiunea în judecată.

În acest context, Colegiul reține că respectarea termenului de prescripție face parte componentă a principiului securității raporturilor juridice, instituit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului la emiterea hotărârilor privind punerea în aplicare a prevederilor art. 6 par. 1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, în cauza Baroul Partner-A c. Moldovei, cererea nr. 39815/07 CtEDO a reținut că rolul jucat de termenele de prescripție este de o importanță majoră atunci cînd este interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante, Curtea notînd că, în această cauză, termenul de prescripție a început să curgă din ziua în care Guvernul a aflat sau trebuia să afle că dreptul său a fost încălcat, iar neaplicarea termenului de prescripție în contextul în care acțiunea era înaintată tardiv constituie o încălcare a art. 6 par. 1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de apel a constatat necesitatea respingerii pretențiilor înaintate de intimat pe motivul survenirii prescripției anterior înaintării acțiunii în judecată, astfel încât apelantul este în drept de a refuza executare conform art. 281 alin. (1) Cod civil, astfel încât în speță se impune necesitatea casării hotărârii contestate și emiterii unei noi hotărâri în sensul expus anterior, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelul declarat, de a casa integral hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge acțiunea ca fiind tardivă.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. c), art. art. 389-390 Codul de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Euqilion Com”.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 14 iunie 2018, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Red Capital” către Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Eugilion Com” cu privire la încasarea sumelor și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Red Capital” către Societatea cu Răspundere Limitată „Trans Eugilion Com” cu privire la încasarea sumelor se respinge ca fiind tardivă.

Decizia rămâne definitivă din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Iulia Cimpoi

Judecătorii

Ion Secieru

Aliona Danilov